

VERSLAG VAN DE HERFSTVERGADERING

Vastgesteld 6 november 2017

Van dinsdag 3 oktober tot en met donderdag 5 oktober 2017 vond in Andorra La Vella de 16e herfstbijeenkomst plaats van de parlementaire assemblee van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (verder: OVSE/OVSE-PA). ¹Het thema van de sessie was «Security in the OSCE area: New Challenges, New Tasks». Ongeveer 180 parlementariërs uit 58 lidstaten en 11 samenwerkingspartners spraken over verschillende onderwerpen in drie bijeenkomsten van de general committees. Daarnaast was er een bijeenkomst specifiek gericht op de mediterrane regio en kwam het standing committee bijeen. Een belangrijk thema dat veel aan de orde kwam was migratie. Mede vanwege het Mediterranean Forum, dat aan het begin van de conferentie plaatsvond, was er veel aandacht voor de migratiestroom in het Middellandse Zee gebied en de opvang van migranten die het Europese continent betreden. De delegatie bestond uit het lid **Overbeek** (waarnemend delegatieleider, SP, EK) en een medewerker van de ambtelijke ondersteuning.

Verloop van de vergaderingen

De volgende paragraaf gaat in op enkele belangwekkende onderwerpen tijdens de vergaderingen van de drie general committees alsmede relevante zaken die zich daarbuiten afspeelden.

De bijeenkomst van de eerste commissie over politiek en defensie stond in het teken van cybersecurity en kende voordrachten van de Minister van Justitie van Andorra, dhr. Espot Zamora, de coördinator Transnationale Bedreigingen van de OSVE, mw. Ostrauskaite, en de directeur Beveiliging van Andorra Telecom, dhr. Marquina Pérez.

De tweede commissie over klimaat kende voordrachten van de Andorrese Minister van Klimaat, Landbouw en Duurzaamheid, dhr. Calvó Armengol, het hoofd klimaatactiviteiten van de OVSE, dhr. Ernst en het hoofd van het energie- en klimaatveranderingsafdeling van Andorra, dhr. Miquel Garcia, en stond in het teken van de veiligheidsgevolgen van klimaatverandering.

¹ De belangrijkste documenten en toespraken van deze herfstbijeenkomst zijn te vinden op de website van de OVSE-PA: <http://www.oscepa.org/meetings/autumn-meetings/2017-andorra>

De derde commissie over mensenrechten sprak voornamelijk over onderwijs en had voordrachten van dhr. Jover Comas, Minister van Onderwijs van Andorra, dhr. Villadsen, directeur bij het bureau van de Hoge Vertegenwoordiger van de Nationale Minderheden en mw. Vilarrubla Escalas, directeur van het overheidsbureau Andorra Schools.

Mediterranean Forum en migratie

De conferentie begon met een bijeenkomst van het Mediterranean Forum. Een belangrijk thema bij deze bijeenkomst was de migratiestroom in dit gebied en de opvang van migranten die het Europese continent bereiken. Benadrukt werd dat de meervoudige oorzaak van migratie (o.a. klimaatverandering, economische factoren, conflict) ertoe leidt dat een eenduidige aanpak zeer complex is. De problematiek overstijgt land- en regiogrenzen wat betekent dat samenwerking tussen de verschillende actoren in het gebied zeer belangrijk is. Volgens sprekers van de Union for the Mediterranean (UfM) en de Parliamentary Assembly of the Mediterranean (PAM) is juist daar nog veel verbetering mogelijk. Een van de initiatieven vanuit de UfM is de Roadmap 2017, een project dat erop gericht is de problemen in de regio in samenspraak met de betrokken landen aan te pakken.

In navolging op de aandacht voor het onderwerp migratie heeft het lid **Overbeek** een gesprek gehad met het lid **Lombardi** (Zwitserland), voorzitter van de Adhoc Working Group on Migration. Deze werkgroep brengt verslagen uit over het thema migratie, organiseert werkbezoeken met experts en bezoekt gebieden waar in het bijzonder sprake is van migratieproblematiek. Het lid **Overbeek** heeft tevens deelgenomen aan een bijeenkomst van de werkgroep waar de activiteiten voor de komende periode besproken werden. Tijdens deze vergadering is besloten het lid Overbeek voor te dragen als lid van de werkgroep.

Verhouding Rusland – Oekraïne en andere West-Europese landen

De relatie tussen Rusland en Ukraine lijkt onverminderd slecht. Op verschillende momenten gaven de beide delegaties stevige kritiek op elkaars inbrengen. Zo noemde de Russische delegatie Ukraine «agressief nationalistisch» in een discussie over taalonderwijs. Nieuwe Oekraïense wetgeving maakt het volgens de Russische delegatie moeilijker om onderwijs te volgen in de moedertaal van de verschillende nationale minderheden die bestaan in Ukraine. Op haar beurt betichtte Ukraine Rusland van grootschalige cyberaanvallen op de energiesector in een discussie over cyber security.

Ook bij andere thema's kwam de gevoelige verhouding tussen Rusland en West-Europa naar voren. Zo noemde Rusland dat onder andere Westers ingrijpen in het Midden-Oosten er toe geleid heeft dat er migranten vanuit die regio naar Europa komen. De genoemde delegatie benadrukte dat Rusland het enige land is dat zich serieus committeert aan een oplossing van het conflict in Syrië om zo de stabiliteit in regio te herstellen.

Situatie in Catalonië

De situatie in Catalonië, waar op zondag 1 oktober 2017 een onafhankelijkheidsreferendum plaatsvond, werd veel besproken tijdens de conferentie. Het lid **Sanchez Amor** (Spanje) gaf te kennen dat de nationalistische pro-afscheiding groeperingen kritischer dienen te worden bejegend. Volgens hem zou er een dialoog moeten plaatsvinden binnen het bestaande juridische kader in plaats van via ongrondwettige handelingen. Volgens **Sanchez Amor** mogen discussies over het gebruik van geweld

door de Spaanse politie niet de boventoon voeren, aangezien dit volgens hem afleidt van het ongrondwettige handelen van Catalonië. De Franse delegatie noemde dat, hoewel zij het referendum kwalificeerde als illegaal, het getoonde politie geweld tegen Catalaanse betogers onacceptabel is. Frankrijk steunt Spanje, maar blijft nu en in de toekomst kritisch over het zodanig inzetten van de politie.

Tijdens de conferentie werd er door een Catalaans parlementslid handtekeningen verzameld voor een kritisch statement over het disproportionele geweld dat door de Spaanse overheid inzake het onafhankelijkheidsreferendum werd toegepast. Deze statement is niet formeel aan de orde gekomen tijdens de plenaire vergadering. Het lid **Overbeek** heeft deze verklaring medeondertekend.

De voorzitter van de OVSE-PA heeft tijdens de herfstbijeenkomst een verklaring gepubliceerd over de situatie in Catalonië. Ze moedigt de betrokken partijen aan om via constructief dialoog tot een oplossing te komen en roept de Spaanse autoriteiten om terughoudendheid en proportionaliteit te betrachten bij het handhaven van de openbare orde.

Klimaatverandering

Tijdens de bijeenkomst van de tweede commissie stonden klimaatverandering en de bijbehorende veiligheidsrisico's centraal. De keynote speakers noemden dat de OVSE zich voornamelijk richt op een aantal veiligheidsaspecten van klimaatverandering, namelijk beperkte toegang tot zoetwater, extreme weersomstandigheden en de mogelijke versterking van de voedselproductieketen. De OVSE verzamelt bijvoorbeeld informatie over deze risico's en brengt zogeheten hot spots in kaart van regio's waar meerdere problemen van klimaatverandering samenkomen. Veel delegaties benadrukken het belang van samenwerking in de aanpak van klimaatverandering. De overtuiging is dat juist bij de versterking van deze samenwerking de OVSE(-PA) een belangrijke impuls kan geven. Er werd tijdens het debat veel steun uitgesproken voor het verdrag van Parijs. Veel delegaties grijpen de recente extreme weersomstandigheden in het Caraïbisch gebied aan om de urgentie van de problematiek te onderstrepen.

Standing Committee

Tijdens de standing committee bijeenkomst komen onderwerpen aan bod die betrekking hebben op de interne organisatie van de OVSE-PA. Een belangrijke stap is de benoeming van een Chief of Administration (mw. Marieta Samac) die uitvoering zal geven aan het nieuwe financiële reglement dat is aangenomen tijdens de OVSE-PA jaarvergadering in Minsk.

De Azerbeidzjaanse delegatie noemde dat de jaarlijkse contributie voor de OVSE-PA zodanig laag is dat de assemblee haar werk niet effectief kan uitvoeren. Dit punt werd ondersteund door het lid Härstedt (Zweden) en de penningmeester van de OVSE-PA. Besloten is om te onderzoeken in hoeverre een werkgroep onderzoek zou kunnen doen naar de systematiek van contributiebepaling.

Ten slotte

Tijdens het avondprogramma op dinsdag 3 oktober heeft een kort gesprek plaatsgevonden tussen de delegatie en de voorzitter van de OVSE-PA. Tijdens dit gesprek heeft het lid **Overbeek** kennisgemaakt met de voorzitter van de parlementaire assemblee en is het bezoek dat voorzitter in oktober 2017 aan de Staten-Generaal aflegde besproken.

De herfstbijeenkomst vond daags na de grote schietpartij in Las Vegas plaats. Veel delegaties stonden stil bij deze trieste gebeurtenis en spraken hun medeleven uit richting de delegatie van de Verenigde Staten.

Tijdens de herfstbijeenkomst is kort stil gestaan bij de verkiezingswaarnemingsmissie die de OVSE-PA heeft uitgevoerd in Duitsland op 24 september 2017. De resultaten van deze waarnemingsmissie waren zeer positief, zo werd meegedeeld. Het lid **Mulder** (VVD, TK) was destijds namens de OVSE-PA aanwezig als observator in en rond Berlijn.

De waarnemend voorzitter van de delegatie,
Overbeek

De griffier van de delegatie,
Verstraten